

column

Katinka Slump

De vlag uit

Pieter was uitgeleerd in het speciaal onderwijs. Hij haalde vorig jaar als 16-jarige met fantastische cijfers zijn vmbo-t diploma. In het speciaal onderwijs doe je staatsexamen. De examencommissie vroeg hem waarom hij geen vwo-examen deed. Helaas was er in het speciaal onderwijs voor Pieter geen vwo onderwijsaanbod. Op de meeste scholen in het voortgezet speciaal onderwijs houdt het op met vmbo-t: havo/vwo is voor de kinderen in de clusters 2, 3 en 4 vaak niet weggelegd.

Pieter is ooit uitgevallen op een tweetalig vwo en heeft daarna meer dan een jaar thuis gezeten. Hij is een buitenbeentje en had moeite met de structuur van een gewone school. Hij heeft een brede interesse in bijzondere onderwerpen en vond lange tijd muziek belangrijker dan de lesstof. Na zijn vmbo-diploma heeft zijn moeder hem op alle voortgezet onderwijs scholen in de regio aangemeld. Ze heeft gevraagd om hem te plaatsen in 4/5 havo/vwo. Voor haar was ook voldoende als de school hem wilde inschrijven om hem vervolgens te plaatsen op het vavo (volwassenen onderwijs). Voor leerlingen tussen de 16 en 18 jaar is dit mogelijk krachtens de 'Rutte-regeling', die het reguliere scholen in het voortgezet onderwijs mogelijk maakt om daarvoor een contract aan te gaan met een vavo op een ROC. Hoewel de scholen Pieter dus niet eens zelf onderwijs hoefden te geven, werd hij door alle scholen geweigerd. Ze waren na veel aandringen en een aangetekende brief uiteindelijk bereid om die weigering op papier te zetten. De moeder wilde graag een schriftelijke bevestiging voor het geval de leerplicht-ambtenaar

zich zou melden. We zijn nu negen maanden verder en de leerplichtambtenaar hebben ze nog niet gezien. Pieter heeft thuisonderwijs, begeleid door zijn ouders. Geen geringe opgave naast hun gewone werk. Over enkele weken doet Pieter staatsexamen vwo.

Een stuk of tien jongens, uit alle hoeken van het land, hebben zich enkele maanden voor het einde van vorig schooljaar bij mij gemeld. Ze waren verwijderd van school vanwege diefstal van een portemonnee tot 'je weet zelf wel waarom we je hier niet meer willen zien'. Gewone jongens met een hoog pubergehalte. In alle gevallen was er sprake van keihard onderhandelen met schoolbesturen om voor die jongens voor dit schooljaar nog een onderwijsaanbod te realiseren. In veruit de meeste gevallen was het nodig om uit te wijken naar andere scholen of alternatieve trajecten.

In alle gevallen was er sprake van keihard onderhandelen met schoolbesturen

Met bloed, zweet en tranen lukte het om deze jongens op de rails te houden. Ze doen nu eindexamen en laten zich van hun beste kant zien.

Van deze leerlingen spant Job de kroon. Hij werd ten onrechte verwijderd en daarna liet de school hem aan zijn lot over. Job wilde nog maar één ding: zo snel mogelijk zijn havo diploma halen. Omdat

niemand in het reguliere onderwijs Job meer wilde hebben, doet hij dit jaar eindexamen op drie verschillende onderwijsinstellingen. Op het vavo van ROC A doet hij Wiskunde, economie en biologie. Omdat op dit vavo geen plek was voor de andere vakken, moest hij daarvoor naar het vavo op ROC B, 40 kilometer verder. Hij kon daar mee doen met de examens voor de vakken Nederlands en Engels; in de klas was geen plek meer. Natuurkunde en scheikunde waren een groot probleem. Daarvoor had hij goed onderwijs nodig. Gelukkig troffen we bij een particuliere school een bevlogen rector. Zij vulde de gaten en gaf Job hoop. Job reist met de trein heen en weer tussen de scholen en de gemeente springt bij voor de vervoerskosten. Zijn oude school betaalt de (hoge) schoolkosten. Job heeft in totaal dit jaar nog maar één onvoldoende gehaald en gaat dit jaar zijn eindexamen halen.

Op het mbo wil Nadia heel graag haar opleiding afronden. De lessen die zij daarvoor nodig heeft worden niet gegeven of zijn onder de maat (Zembla, 21 maart jl.) Tot ergernis van de bestuurder heeft Nadia de media ingeschakeld om het ROC in beweging te krijgen. Net als Pieter en Job neemt Nadia zelf het heft in handen omdat haar school tekort schiet. Dit zijn de kritische klanten die ons onderwijs nodig heeft. Als scholen bij hen hun oor te luisteren leggen en ook uit fouten van besturen en docenten lering trekken, zal dit het onderwijsproces zeker ten goede komen. Daarom gaat deze zomer bij mij voor deze drie kanjers sowieso de vlag uit. Voor mij zijn zij nu al cum laude geslaagd!

Katinka Slump is advocaat onderwijsrecht, werkzaam bij Rensen Advocaten in Alkmaar en lid van diverse werkgroepen van de Nederlandse Vereniging Onderwijs Recht (NVOR). De komende tijd beschrijft zij voor Balans Magazine diverse voorvallen uit haar praktijk. Katinka Slump is getrouwd met een kinderarts en moeder van vijf kinderen, waarvan de twee jongsten een tweeling.